

Statens Planteavlfsforsøg

Meddelelse nr. 1753

85. årgang

24. november 1983

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

*Institut for Ukrudtsbekæmpelse, Flakkebjerg, 4200 Slagelse***Enårigt græsukrudt i vintersæd**

Karen Ravn

Enårigt græsukrudt er et stigende problem i vintersæd, og flere af disse græsser kan trykke vintersæden alvorligt. Der markedsføres fire jordmidler til bekæmpelse af disse ukrudtsarter.

Ved Institut for Ukrudtsbekæmpelse er der i årene 1975 til 1983 udført forsøg i vintersæd med bekæmpelse af græsukrudt.

Herbicer

Forsøgene er udført med jordherbicer anerkendt af Statens Planteavlfsforsøg:

Tribunil (70% methabenzthiazuron) anerkendt til bekæmpelse af enkimbladet og tokimbladet frøukrudt lige efter såning af vintersæd med 3,0–4,0 kg pr. ha.

Arelon fl. E (45% isoproturon) anerkendt til bekæmpelse af enkimbladet frøukrudt i vintersæd

enten lige efter såning med 3,5 liter pr. ha, eller efterår stadium 1–3, eller tidligt forår med 2,0–2,5 liter pr. ha.

Trinulan (23,4% trifluralin + 11,7% linuron) anerkendt til bekæmpelse af enkimbladet og tokimbladet ukrudt lige efter såning af vintersæd med 4,0 liter pr. ha.

Stomp (33,5% pendimethalin) anerkendt til bekæmpelse af tokimbladet frøukrudt, vindaks og enårig rapgræs lige efter såning af vinterhvede og vinterrug med 5 liter pr. ha.

Tabel 1. Vintersæd, græsukrudt. Efter såning.

Antal forsøg	Udbytte hkg/ha med 15% vand		vinterbyg 4	rajgræs 8	Forholdstal for virkning på			
	hvede 18	rug 4			vindaks 7	ager-rævehale 3	hundegræs 1	enårig rapgræs 7
Ubehandlet	58,6	57,8	73,1	100	100	100	100	100
Tribunil 4,0 kg/ha	65,4	55,5	72,1	19	16	6	15	26
Arelon fl. E, 3,5 l/ha	65,7	57,9	74,5	15	6	2	0	28
Trinulan 4,0 l/ha	64,1	57,1	70,8	25	9	20	—	5
Stomp 5,0 l/ha	64,7	56,6	70,7	33	9	20	4	5
LSD	3,0	2,8	4,1					

Forsøgsresultater

Efter såning

Resultater fra forsøg i hvede, rug og vinterbyg, hvor de nævnte midler er udsprøjtet lige efter vintersædens såning, er vist i tabel 1.

Der er størst merudbytte i forsøg med hvede. Dette skyldes, at der navnlig i disse forsøg har været en stor bestand af græsukrudt. Arelon fl. E har haft den bedste virkning over for græsukrudt. Trinulan og Stomp har haft for dårlig virkning over for rajgræs og agerrævehale.

Efter fremspiring

Resultater fra forsøg, hvor Arelon fl. E udsprøjtet lige efter såningen er sammenlignet med Arelon fl. E blandet med DNOC til bekæmpelse af græsukrudt og udsprøjtet efter fremspiring af korn, er vist i tabel 2.

Resultaterne viser, at Arelon fl. E har haft den samme virkning over for græsukrudt, enten midlet er udsprøjtet umiddelbart efter såningen, eller behandlingen er udsat til efter fremspiring.

Tidligt forår

Den bedste virkning over for græsukrudt opnås normalt ved behandling om efteråret ved såning eller efter fremspiring, men under ugunstige vejrforhold, hvor sprøjtningen ikke er blevet gennemført på disse tidspunkter, kan behandlingen udsættes til tidligt forår. Resultater fra forsøg, hvor Arelon fl. E udsprøjtet lige efter såning af vintersæd er sammenlignet med Arelon fl. E udsprøjtet tidligt forår, omkring 1. april, er vist i tabel 3.

Tallene viser, at der ikke er de store forskelle på virkning mod græsukrudt, enten Arelon fl. E er udsprøjtet lige efter vintersædens såning, eller behandlingen er udsat til tidligt forår.

De forskellige græsser er ikke ens med hensyn til at kunne nedsætte vintersædens udbytte. Tabel 4 viser, hvilke udbytter, der er høstet, når fire forskellige græsser er bekæmpet ved sprøjtning lige efter såning.

Det største udbytte er opnået efter bekæmpelse af vindaks, men også bekæmpelse af rajgræs og agerrævehale har givet et pænt udbytte. Bekæmpelse af enårig rapgræs har i disse forsøg ikke medført en forøgelse af udbyttet.

Vejledning

I vintersæd, hvor enkimbladet frøukrudt er et problem, kan det anbefales at sprøjte med et af de fire nævnte jordmidler.

Ved såning

Midlerne kan udsprøjtet lige efter såning. Det bedste resultat opnås, hvis behandlingen sker på et bekvemt og veltillavet såbed uden knolde. Omhyggelig såning af afgrøden, således at såsæden ligger tildækket i normal sådybde, nedsætter risikoen for skade på afgrøden. Jordmidlernes virkning er afhængig af både såbed, fugtighedsforhold og jordtype. På meget humusholdige jordtyper kan forventes en for dårlig virkning. På lettere jordtyper bør doseringen reduceres med 20–25%, og undlad at sprøjte på rene sandjorde.

I vintersæd efter rajgræs til frø, hvor der kan forventes en stor bestand af dette græs, kan anbefales at sprøjte med Arelon fl. E.

Tabel 2. Vintersæd, græsukrudt. Før og efter fremspiring.

Antal forsøg	Udbytte hkg/ha med 15% vand				Forholdstal for virkning på		enårig rapgræs 4
	hvede 13	rug 3	vinterbyg 1	rajgræs 6	vindaks 5	ager-rævehale 2	
Ubehandlet	56,1	55,8	68,6	100	100	100	100
Arelon fl. E, 3,5 l/ha eft. såning	63,8	56,1	67,1	11	4	2	9
Arelon fl. E + DNOC 2,0 + 4,0 l/ha eft. fremspiring	63,6	56,3	68,6	13	3	3	10
LSD	4,6	4,3	3,5				

Tabel 3. Vintersæd, græsukrudt. Efterår og forår.

Antal forsøg	Udbytte hkg/ha med 15% vand				Forholdstal for virkning på			enårig rapgræs 6
	hvede 10	rug 2	vinterbyg 3	rajgræs 4	vindaks 3	ager-rævehale 1	hundegræs 1	
Ubehandlet	56,2	57,9	73,8	100	100	100	100	
Arelon fl. E, 3,5 l/ha eft. sån.	64,4	59,6	72,8	20	7	6	0	
Arelon fl. E, 2,8 l/ha tidl. forår	64,7	56,5	73,4	21	1	5	17	
LSD	5,6	8,4	3,8					

Tabel 4. Vintersæd, græsukrudt.

Antal forsøg	Udbytte hkg/ha med 15% vand efter bekæmpelse af			
	rajgræs 8	vindaks 7	ager-rævehale 3	enårig rapgræs 7
Ubehandlet	59,1	55,2	61,3	66,5
Tribunil, 4,0 kg/ha	62,8	65,2	65,9	66,3
Arelon fl. E, 3,5 l/ha	63,6	65,8	67,8	67,4
Trinulan, 4,0 l/ha	62,7	64,8	66,1	—
Stomp, 5,0 l/ha	61,4	66,6	65,5	64,6

I marker med mere let bekæmpelige græsarter, f.eks. vindaks og agerrævehale, kan sprøjtes med Tribunil, Trinulan eller Stomp. Under gode fugtighedsforhold kan disse midler give tilfredsstillende virkning, både over for enkimbladet og tokimbladet frøukrudt.

Efter fremspiring

Arelon fl. E kan også udsprøjtes efter fremspiring af korn og græsukrudt. Ved anvendelse på dette tidspunkt kan Arelon fl. E blandes med DNOC eller et andet svidningsmiddel.

Tidligt forår

Græsukrudt, der ikke er blevet bekæmpet om efteråret, kan sprøjtes i det tidlige forår, så snart væksten er begyndt, omkring 1. april. Ved anvendelse på dette tidspunkt kan Arelon fl. E blandes med mechlorprop.

Efterårssprøjtning kan under normale forhold klare bekæmpelsen af ukrudt helt til høst, men under ugunstige sprøjteforhold, eller hvis vinteren har været så mild, at nyt tokimbladet ukrudt er spiret frem, kan det være nødvendigt at supplere med en skånsom hormonsprøjtning om foråret.

Doseringer

Lige efter såning

Arelon fl. E	3,0–3,5 l/ha
Tribunil	3,0–4,0 kg/ha
Trinulan	3,0–4,0 l/ha
Stomp	4,0–5,0 l/ha

Efter fremspiring

Arelon fl. E+DNOC	2,0–2,5+4,0 l/ha
-------------------	------------------

Tidligt forår

Arelon fl. E+mechlorprop	2,0–2,5+3,5 l/ha
--------------------------	------------------

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1983 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 8.000 eksemplarer.